

Inclusion of Roma and Migrants in Schools

Trainings, Open Discussions and Youth Volunteering Activities

<https://romigsc.eu>

Mednarodna fakulteta
za družbene in poslovne študije
International School
for Social and Business Studies
Celje · Slovenia · Europe

INŠTITUT ZA ROMOLOŠKE ŠTUDIJE,
IZOBAŽEVANJE IN KULTURO
INSTITUTE FOR ROMOLOGICAL STUDIES,
EDUCATION AND CULTURE
MURSKA SOBOTA · SLOVENIA · EUROPE

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Osservatorio Centro Studi
Informatica Giuridica Taranto
Centre for Legal Informatics
Studies – Taranto Observatory

Institut für
sozialwissenschaftliche
Beratung GmbH

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Erasmus+, KA3: Initiatives for policy innovation –
Social inclusion through education, training and youth
Project number: 580228-EPP-1-2016-1-SI-EPPKA3-IPI-SOC-IN
3-year project: 31 December 2016–31 December 2019.
Project countries: Slovenia, Germany, Spain, Italy, FYR of Macedonia, Turkey.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Inclusion of Roma and Migrants in Schools
Trainings, Open Discussions
and Youth Volunteering Activities

Projekt RoMigSc

A.) Predstavitev projekta RoMigSc

B.) Dosedanje dejavnosti & ugotovitve

dr. Nada Trunk Širca, MFDPŠ, SI
mag. Anica Novak Trunk, IRŠIK, SI

Erasmus+, KA3: Initiatives for policy innovation –

Social inclusion through education, training and youth

Project number: 580228-EPP-1-2016-1-SI-EPPKA3-IPI-SOC-IN

3-year project: 31 December 2016–31 December 2019.

Project countries: Slovenia, Germany, Spain, Italy, FYR of Macedonia, Turkey.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Inclusion of Roma and Migrants in Schools Trainings, Open Discussions and Youth Volunteering Activities

A.) Predstavitev projekta RoMigSc

Erasmus+, KA3: Initiatives for policy innovation –
Social inclusion through education, training and youth

Project number: 580228-EPP-1-2016-1-SI-EPPKA3-IPI-SOC-IN

3-year project: 31 December 2016–31 December 2019.

Project countries: Slovenia, Germany, Spain, Italy, FYR of Macedonia, Turkey.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

O projektu KA3 – podpora reformam politik

Temeljni cilji KA3:

- Promocija demokratičnih vrednot, temeljnih pravic, medkulturnega razumevanja ter aktivnega državljanstva,
- spodbujanje vključevanja ranljivih skupin otrok in mladih v izobraževanje in družbo ter preprečevanje diskriminatornih praks.

Obdobje trajanje projekta: 31. 12. 2016 do 31. 12. 2019.

O projektu RoMigSc

CILJI PROJEKTA:

- Ustvarjanje inkluzivnih in demokratičnih učnih okolij,
- spodbujanje sodelovanja mladih, razvoj inkluzivnih praks in praks ozaveščanja mladih,
- preprečevanje in boj proti vsem oblikam diskriminacije in segregacije v izobraževanju,
- spodbujanje medsebojnega razumevanja in spoštovanja med ljudmi,
- izboljšanje kakovosti neformalnih oblik izobraževanja, delovnih praks mladih in prostovoljstva.

O projektu RoMigSc

CILJNE SKUPINE:

- Učitelji v šolah z otroki Romi in migranti, romski pomočniki/asistenti,
- prostovoljci (študenti),
- zainteresirane strani: oblikovalci politik na področju izobraževanja, predstavniki lokalnih oblasti, prostovoljne organizacije, ravnatelji šol na različnih ravneh, akademiki in raziskovalci na področju, itd,
- otroci Romi in migranti ter njihovi starši.

Partnerji v projektu

- Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije (ISSBS), Celje – **Slovenija**
- Inštitut za romološke študije, izobraževanje in kulturo (IRŠIK), Murska Sobota – **Slovenija**
- South East European University (SEEU), Tetovo (Skopje) – **Makedonija**
- Osservatorio Centro Studi Informática Giuridica Taranto - (CSIG Taranto), Taranto – **Italija**
- Institut für sozialwissenschaftliche Beratung GmbH (ISOB), Regensburg – **Nemčija**
- University of Alicante (UA), Alicante – **Španija**
- Turški eksperti

Ključne aktivnosti v okviru projekta v letih 2017, 2018 in 2019

- Začetna študija – ugotavljanje stanja in ustreznosti
- Usposabljanje za prostovoljce (3x20 SI, 2x20 MK, 2x20 IT, 2x20 ES)
- Prostovoljne dejavnosti (3x20 SI, 2x20 MK, 2x20 IT, 2x20 ES)
- Usposabljanje učiteljev (3x20 SI, 2x20 MK, 2x20 IT, 2x20 ES), 180 v vseh partnerskih državah)
- E-platforma o inkluziji v šolah in o medkulturnih temah
- Nacionalni seminarji za različne zainteresirane strani (predvidoma 3x50 SI, 2x50 MK, 2x50 IT, 2x50 ES, 2x50 TR)
- Mednarodna konferenca (Slovenija, oktober 2019)
- Seminar za ravnatelje in učitelje šol; seminar za predstavnike nevladnih organizacij (Nemčija – maj 2019, Turčija – junij 2019)

Namen nacionalnega seminarja

- V aktivno diskusijo vključiti različne zainteresirane strani (ravnatelji šol, predstavniki lokalnih oblasti, inštituti za migracije ali romološke študije, raziskovalci in akademiki na področju, odločevalci in snovalci politik itd),
- pridobiti povratno informacijo kaj v sistemu inkluzije ter v sistemu prostovoljstva deluje, kje je zaznati pomanjkljivosti in kje so potrebne izboljšave.

Namen seminarjev za učitelje

- Zagotoviti boljše medkulturne kompetence učiteljev, ki poučujejo v razredih z otroki Romi ali migranti; ter opremiti učitelje z znanjem o strategijah za boljšo vključenost teh skupin pri pouku,
- pridobiti povratno informacijo o tem, kaj v sistemu inkluzije deluje, kje vidijo pomanjkljivosti in kje so potrebne izboljšave. Usposabljanje je podprto z Moodle e-učilnico.

Namen seminarjev za prostovoljce

- Opremiti prostovoljce z znanjem iz družbene odgovornosti, prostovoljnega dela in s strategijami za delo v večkulturnem okolju, s poudarkom na Romih in migrantih,
- priprava na izvedbo prostovoljnih aktivnosti – WP4 (marec-junij 2018, februar-junij 2019),
- predmet Družbena odgovornost in prostovoljstvo – 6 KT.

Usposabljanje prostovoljcev je podprto z Moodle e-učilnico.

Prostovoljske aktivnosti

- Prostovoljstvo ima pomembno vlogo pri zagotavljanju boljše vključenosti Romov in migrantov v šole in v celotno družbo.
- Prostovoljci opravljajo prostovoljsko delo pod vodstvom mentorja na šoli, vrtcu, ljudski univerzi oz drugi izobraževalni instituciji v obdobju marec - junij 2018. Aktivnosti bodo potekale tudi v obdobju februar–junij 2019.
- Delo se osredotoča predvsem na:
  - učna pomoč učencem pri slovenskem jeziku in drugih predmetih,
  - ustvarjalne delavnice za medsebojno povezovanje in preživljanje prostega časa,
  - učenje slovenskega jezika za starše,
  - sodelovanje pri izvedbi športnih in kulturnih dnevih ter drugih dejavnosti,
  - sodelovanje pri organizaciji prireditev s prikazom značilnosti, kulture in tradicij držav migrantov,
  - druženje z romskimi otroki v času jutranjega varstva

Inclusion of Roma and Migrants in Schools Trainings, Open Discussions and Youth Volunteering Activities

B.) Dosedanje dejavnosti & ugotovitve

Erasmus+, KA3: Initiatives for policy innovation –

Social inclusion through education, training and youth

Project number: 580228-EPP-1-2016-1-SI-EPPKA3-IPI-SOC-IN

3-year project: 31 December 2016–31 December 2019.

Project countries: Slovenia, Germany, Spain, Italy, FYR of Macedonia, Turkey.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Izvedene aktivnosti

- *Izvedena je bila začetna študija & pripravljena priporočila*
- *Aktivnosti 2018: Izveden seminar za prostovoljce. Seminar za učitelje, nacionalni seminar, prostovoljske aktivnosti v teku.*

Temeljne ugotovitve

- *Partnerji so razvili skupno razumevanje načel trans-nacionalne in trans-kulturne pedagogike.*
- *Oblikovana so skupna priporočila za politike na lokalni, nacionalni in evropski ravni, ki so v skladu s priporočili EC.*

Priporočila na lokalni ravni

- *Sodelovanje med različnimi akterji*
- *Razvoj načrta integracije na regionalni ravni*
- *Podpora šolam, zagotavljanje dodatnih sredstev za načrtovane in nepredvidene aktivnosti*
- *Vključevanje prostovoljcev in civilne družbe*
- *Mreženje med vsemi, ki delajo na področju vključevanja otrok in mladine v izobraževanje (učitelji; svetovalni delavci; prostovoljci; ostali ..)*

Priporočila na nacionalni ravni

- *Vse politike morajo obravnavati splošne socialne razmere in socialne priložnosti*
- *Vse izobraževalne politike naj temeljijo na zadostnem razumevanju dejstev migracijske družbe*
- *Zagotavljanje zadostnih sredstev na področju izobraževanja*
- *Spodbuditi prilagodljivost za spopadanje z novimi izzivi, prilagajanje in vključevanje rešitev od spodaj navzgor (botton-up).
Oblikovanje trans-nacionalnih izobraževalnih prostorov*

Priporočila na nacionalni ravni

- *Vlagati v izobraževanje učiteljev, spodbujati mobilnost učiteljev; kot predpogoj za kompetentno poučevanje*
- *Ustrezno opredeliti zahteve za kompetenco učiteljev, poudariti kompetence kot so: komunikacija, empatija, socialna čustvenost, sposobnost prilagoditve*
- *Razširiti uporabo digitalnih medijev v šolah*

Priporočila na EU ravni

- *Okrepiti prizadevanja za "evropeizacijo" izobraževanja: izobraževanje mora biti na vseh ravneh pripravljeno za migracijsko družbo*
- *Vzporedno s prizadevanji na visokošolski ravni, kot je priznavanje učnih rezultatov in potrdil; je treba to razširiti na šolsko in poklicno usposabljanje, vključno z mobilnostjo*
- *Šolsko izobraževanje (kompetence, vsebine) mora biti uporabno povsod v Evropi*
- *Usposabljanje učiteljev (kvalitetna, ne – fragmentirana) in profil učitelja, ki ustreza 'migracijski' družbi*

Izbor dobrih praks

Partnerji so opredelili 3 prakse kot pomembne (s potencialom za njihovo aplikacijo v drugih partnerskih državah):

- *InMigraKIDs (Nemčija)*
- *projekt CACTUS (Italija)*
- *Romski asistent (Slovenija)*

InMigraKIDs – Nemčija, Regensburg

Cilj projekta je krepitev kompetenc staršev, & zagotavljanje enakih možnosti za otroke, neodvisne od jezikovnih kompetenc staršev .

Posamezne pobude vključujejo: "jezikovne spremljevalce" (Sprachbegleiter), ki olajšuje komunikacijo s šolo in institucijami, socialno-pedagoško delo s starši, splošno svetovanje o migracijah in integraciji, gradnja mreže multiplikatorjev za integracijsko delo v vrtcu in šoli

Cactus – Italy, Milano

Cilj: Projekt Cactus skuša rešiti problem izobraževanja in socialne vključenosti mladih, ki niso državljani Italije in jim grozi, da ne bi uspešno zaključili izobraževanja.

Poenostavljen portal v italijanščini: <http://il2studio.integrazioni.it> vključuje temeljne predmete 3. triade (zgodovina, geografija, znanost in matematika), jezik na ravni B2. Platforma omogoča učencem, da pridobijo potrebne spretnosti v iz navedenih diciplin, kljub pomanjkanju znanja o italijanskem jeziku.

Romski pomočnik – Slovenija

Po eni strani predstavlja tisto osebo v šoli ali vrtcu, na katero se otroci Romi lahko obrnejo za pomoč pri premagovanju različnih težav, in v tem okviru sodeluje s strokovnimi delavci šole ali vrtca, po drugi strani pa je njegova naloga pomoč staršem otrok Romov pri stikih s šolo ali vrtcem. Romski pomočnik tako predstavlja glavni vezni člen med šolo ali vrtcem in romsko skupnostjo.

*Večina romskih pomočnikov se izobražuje, nekateri nadaljujejo izobraževanje tudi na visokošolski ravni
Romski pomočnik kot NPK*

Inclusion of Roma and Migrants in Schools

Trainings, Open Discussions and Youth Volunteering Activities

Thank you!

Mednarodna fakulteta
za družbene in poslovne študije
International School
for Social and Business Studies
Celje · Slovenia · Europe

INŠTITUT ZA ROMOLOŠKE ŠTUDIJE,
IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO
INSTITUTE FOR ROMOLOGICAL STUDIES,
EDUCATION AND CULTURE
MURSKA SOBOTA · SLOVENIA · EUROPE

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Osservatorio Centro Studi
Informatica Giuridica Taranto
Centre for Legal Informatics
Studies – Taranto Observatory

Institut für
sozialwissenschaftliche
Beratung GmbH

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Erasmus+, KA3: Initiatives for policy innovation –
Social inclusion through education, training and youth
Project number: 580228-EPP-1-2016-1-SI-EPPKA3-IPI-SOC-IN
3-year project: 31 December 2016–31 December 2019.
Project countries: Slovenia, Germany, Spain, Italy, FYR of Macedonia, Turkey.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

